

OINARRIZKO NOZIOAK - DEFINIZIOAK ETA KONTZEPTU OROKORRAK

1. Next Generation EU
2. SNCA-ren iruzurraren aurkako gidaren definizioak eta kontzeptu orokorrak
 - ❖ Ustelkeria
 - ❖ Interes-gatazka
 - ❖ Finantzaketa bikoitza
 - ❖ Iruzurraren aurkako zikloa

NEXT GENERATION EU

1. Next Generation EU

Next Generation EU

2020ko uztailaren 21ean, Europako Kontseiluak erabaki zuen aldi baterako susperraldirako aparteko tresna bat sortzea, NextGenerationEU izenekoa, Europar Batzordeari baimena ematen diona 750.000 milioi eurorainoko zorra jaulki dezan Batasunaren izenean.

- ❖ **Susperraldirako eta Erresilientziarako Mekanismoa (SEM):** 723.800 milioi euroko zuzkidura du, eta horietatik 385.800 milioi maileguetarako eta itzuli ezin diren gainerako transferentzietarako erabiliko dira. Zenbateko horiek 6 urtean zehar ordainduko dira, 2026aren amaierara arte. Itzulketa 2058ko abenduaren 31 baino lehen egingo da.
- ❖ **REACT-EU:** Kohesioa eta Europako lurraldeak suspertzen laguntzeko tresna. 50.600 milioi euro ditu.

1. Next Generation EU

PRTR. Suspertze, Transformazio eta Erresilientzia Plana

- ▶ Espainiako Gobernuak PRTR-a prestatu eta adostu du Europako Batzordearekin
- ▶ Plana zeharkako lau ardatzen gainean egin da - trantsizio ekologikoa, eraldaketa digitala, lurralde- eta gizarte-kohesioa eta genero-berdintasuna -, eta ardatz horiek kontuan hartu behar dira politika guztiak diseinatzerakoan. (% 37 berdea eta % 20 digitala)
- ▶ Hamar palanka-politikaren inguruan egituratzen da, eta politika horiek, era berean, 30 osagai edo ekintza-ildo biltzen dituzte, bai erregulaziokoak, bai inbertsioa bultzatzekoak, inbertsio-programak eta planifikatutako erreformak artikulatzea ahalbidetzen dutenak.
- ▶ Osagai bakoitza erronka edo helburu zehatz batean zentratzen da, eta erreformak eta inbertsioak barne hartzen ditu. Horietarako guztietarako identifikatu dira tarteko jomugak eta mugarriak, espero ziren emaitzak, onuradunen kopurua eta elementu bakoitzaren kostu xehatua.

1. Next Generation EU

I. PALANKA. Hiri- eta landa-agenda, despopulazioaren aurkako borroka eta nekazaritzaren garapena

- 1. osagaia: Mugikortasun iraunkor, seguru eta konektatuko talka-plana hiri- eta metropoli-inguruneetan
- 2. osagaia: Etxebizitza birgaitzeko eta hiria berroneratzeko plana
- 3. osagaia: Nekazaritzako elikagaien eta arrantzaren sistemaren ingurumen-eraldaketa eta eraldaketa digitala

II. PALANKA: Azpiegitura eta ekosistema erresilienteak

- 4. osagaia: Ekosistemak eta haien biodibertsitatea kontserbatzea eta leheneratzea
- 5. osagaia: Itsasertza eta baliabide hidrikoak babestea
- 6. osagaia: Mugikortasun iraunkorra, segurua eta konektatua

III. PALANKA. Trantsizio energetiko bidezkoa eta inklusiboa

- 7. osagaia: Energia berriztagarriak hedatzea eta integratzea
- 8. osagaia: Azpiegitura elektrikoak, sare adimendunen sustapena eta malgutasunaren eta biltegitratzearen hedapena
- 9. osagaia: Hidrogeno berriztagarriaren ibilbide-orria eta haren integrazio sektoriala
- 10. osagaia: Bidezko Trantsiziorako Estrategia

1. Next Generation EU

IV. PALANKA. XXI. Menderako Administrazio bat

- 11. osagaia: Administrazio publikoen modernizazioa

V. PALANKA. Industria-sarea eta ETEak modernizatzea eta digitalizatzea, turismoa berreskuratzea eta Espainia nazio ekintzailea bultzatzea

- 12. osagaia: España 2030 industria politika
- 13. osagaia: ETEak bultzatzea
- 14. osagaia: Turismo-sektorearen modernizazio- eta lehiakortasun-plana
- 15. osagaia: Konektagarritasun digitala, zibersegurtasuna bultzatzea eta 5G hedatzea

VI. PALANKA. Zientziaren eta berrikuntzaren aldeko ituna. Osasun Sistema Nazionalaren gaitasunak indartzea

- 16. osagaia: Adimen Artifizialaren Estrategia Nazionala
- 17. osagaia: Erakundeen erreforma eta zientzia, teknologia eta berrikuntzako sistema nazionalaren gaitasunak indartzea
- 18. osagaia: Osasun Sistema Nazionalaren gaitasunak berritzea eta zabaltzea

1. Next Generation EU

VII. PALANKA. Hezkuntza eta ezagutza, etengabeko prestakuntza eta gaitasunen garapena

- 19. osagaia: Gaitasun Digitalen Plan Nazionala (digital skills)
- 20. osagaia: Lanbide Heziketa bultzatzeko plan estrategikoa
- 21. osagaia: Hezkuntza-sistemaren modernizazioa eta digitalizazioa, 0-3 urte bitarteko hezkuntza goiztiarra barne

VIII. PALANKA. Zaintzen ekonomia berria eta enplegu-politikak

- 22. osagaia: Zaintzen ekonomiarako txoke-plana eta gizarteratze-politikak indartzea
- 23. osagaia: Lan-merkatu dinamiko, erresiliente eta inklusibo baterako politika publiko berriak

IX. PALANKA. Kulturaren eta kirolaren industria bultzatzea

- 24. osagaia: Kultura-industriaren balioa handitzea
- 25. osagaia: Espainia Europako ikus-entzunekeo hub-a (Spain AVS Hub)
- 26. osagaia: Kirolaren sektorea sustatzeko plana

1. Next Generation EU

X. PALANKA. Zerga-sistemaren modernizazioa, hazkunde inklusibo eta iraunkorrerako

- 27. osagaia: iruzur fiskala prebenitzeko eta horren aurka borrokatzeko neurriak eta jarduerak
- 28. osagaia: zerga-sistema XXI. mendeko errealitatera egokitzea
- 29. osagaia: gastu publikoaren eraginkortasuna hobetzea
- 30. osagaia: pentsioen sistema publikoaren epe luzerako iraunkortasuna Toledoko Itunaren esparruan

1. Next Generation EU

Next Generation EU Espainian

- ▶ **SEM:** Espainiak 70.000 milioi euro jasoko ditu itzulgarriak ez diren transferentzietan, eta 70.000 milioi euro SEMaren maileguetan (oraindik ez dira eskatu).
- ▶ **REACT-EU:** 12.400 milioi euro

Nola iristen dira funtsak Euskadira?

- ▶ Konferentzia sektorialetan adostutako transferentziak administrazio autonomikoari (diru-laguntzen programen deialdiak, beste administrazio publiko batzuei egindako transferentziak; foru-aldundiak, udalak), zuzeneko emakidak eta hitzarmenak (proiektu pilotuak, zientziarako plan osagarriak).
- ▶ Estatuko Administrazio orokorreko ministerio eta erakunde publikoen diru-laguntzen deialdiak.

SNCA-REN IRUZURRAREN AURKAKO GIDAREN DEFINIZIO ETA KONTZEPTU OROKORRAK

2. SNCA-ren Iruzurraren aurkako gidaren definizio eta kontzeptu orokorrak

IRUZURRA

Europar Batasunetik datozen diru-laguntzetako edo laguntzetako iruzurtzat hartuko dira Zigor Kodearen 308. artikuluan tipifikatutako arau-haustek, 10.000 eurotik gorakoak, dolozko jokabide hauek dituztenak:

1. Diru-laguntzak iruzurrez lortzea, diru-laguntza emateko eskatutako baldintzak faltsutuz edo diru-laguntza ematea eragotzi duten inguruabarrak ezkutatuz.
2. Jasotako funtsak desbideratzea, diru-laguntza edo laguntza eman zen helburuaz bestelako helburuetarako aplikatuz.

2. SNCA-ren Iruzuraren aurkako gidaren definizio eta kontzeptu orokorrak

USTELKERIA

Ustelkeria Zigor Kodean aurreikusitako funtzionario-eroskeriaren delituarekin parekatzen da. Delitu horren barruan sartzen dira:

1. Funtzionario-eroskeria pasiboa, zeinaren bidez agintari edo funtzionario publikoari zehapena ezartzen baitzaio, baldin eta, bere edo hirugarren baten onurarako, bere kabuz edo jarritako pertsona baten bidez, edozein motatako mesedea, emaria edo ordainsaria eskatzen edo jasotzen badu, edo eskaintza edo promesa onartzen badu.
2. Funtzionario-eroskeria aktiboa, funtzionario publikoei emariak eskaintzen edo ematen dizkieten partikularrak zigortzen dituen, funtzionario-eroskeriaz hitz egin dezaten edo funtzionarioaren emari-eskaerari erantzun diezaioten.

2. SNCA-ren Iruzuraren aurkako gidaren definizio eta kontzeptu orokorrak

INTERES-GATAZKAK

**Finantza Erregelamenduaren 61.3 artikulua (EB, Euratom 2018/1046 Erregelamendua).
Prozedura, praktika eta neurrien multzoa.**

Batasuneko Zuzenbidearen ikuspegitik, interes-gatazka dago, estatuetako agintariak eginkizunak modu inpartzialean eta objektiboan egikaritzea arriskuan jartzen denean familia-arrazoiengatik, arrazoi afektiboengatik, kidetasun politiko edo nazionalagatik, interes ekonomikoagatik edo interes pertsonaleko zuzeneko edo zeharkako beste edozein arrazoiengatik.

2. SNCA-ren Iruzurraren aurkako gidaren definizio eta kontzeptu orokorrak

INTERES GATAZKAK: Eragile inplikatuak

- Kudeaketa-, kontrol- eta ordainketa-lanak egiten dituzten enplegatu publikoak eta eginkizun horietako batzuk eskuordetu zaizkien beste agente batzuk
- Onuradun pribatuak, bazkideak, kontratistak eta azpikontratistak, baldin eta beren jarduerak funts publikoekin finantzatzen badira, nazionalak edo erkidegokoak, eta beren interesen alde jardun badezakete, baina Espainiaren edo EBren finantza-interesen aurka, hau da, behar ez bezala jarduten badute baliabide publikoak jasotzen dituen pertsona edo erakunde izatearen ondoriozko betebeharrak gauzatzean, interes-gatazka baten esparruan.

2. SNCA-ren Iruzuraren aurkako gidaren definizio eta kontzeptu orokorrak

INTERES-GATAZKAK

- **Interes-gatazka erreala:** langile publiko baten betebeharrak publikoaren eta interes pribatuaren arteko gatazka dakar, eta enplegatu publikoak interes pertsonalak ditu, bere betebeharrak eta erantzukizun ofizialak modu bidegabean bete ahal izateko. Adibidez: kontratazio publiko batean, kontratazio-batzordeko kideetako bat lizitaziora aurkezten den pertsonetako baten familiakoa da.
- **Itxurazko interes-gatazka:** enplegatu publiko edo onuradun baten interes pribatuak bere funtzioen edo betebeharren egikaritza objektiboa arriskuan jar dezaketenean gertatzen da, baina azkenean ez dago lotura identifikagarriarik. Adibidea. Funtzionario batek harremana du administrazioarekin kontratatzen duen enpresa bateko pertsona batekin, baina ez du kontratazioan erabakitzen.
- **Interes-gatazka potentziala:** enplegatu publiko edo onuradun batek horrelako interes pribatuak dituenetan sortzen da, eta interes horiek interes-gatazka sor dezakete etorkizunean erantzukizun ofizial jakin batzuk bere gain hartu behar badituzte. Adibidez: kontratazio-erabakietan parte hartzen ez duen baina lan egiten duen administrazioarekin kontratatzen duten enpresetan ezagunak/senideak dituen pertsona bat.

2. SNCA-ren Iruzuraren aurkako gidaren definizio eta kontzeptu orokorrak

Erreformak eta inbertsio-proiektuak Mekanismoak finantzatzen dituenean eta aldi berean Batasunaren beste tresna batek finantzatzen dituenean, kudeaketa partekatuko edo zuzeneko programa guztiak barnean hartuta, betiere gastu edo kostu bera estaltzen badute.

- **EEEaren Erregelamenduaren 9. artikulua.** Erreformek eta inbertsio-proiektuek Batasunaren beste programa edo tresna batzuen laguntza jaso ahal izango dute, betiere laguntza horrek kostu bera estaltzen ez badu.
- **Finantza Araudiaren 188. eta 191.3 artikulua.**
 - **188. artikulua** berariaz ezartzen du finantzaketa bikoitzaren debekua, diru-laguntzei aplika dakiekeen printzipio orokor gisa (metatu gabeko emakida eta finantzaketa bikoitzaren debekua).
 - **191.3. artikulua:** adierazten du ezingo direla inolaz ere aurrekontuak bi aldiz finantzatu gastu berberak.
- **4.6.1 atala.** Berreskuratzeko Planak finantzaketa bikoitzaren kontzeptua zabaldu egiten du, estatuko diru-laguntzetatik datozen funtsak mekanismoaren finantzaketarekin batera jasotzera.

2. SNCA-ren Iruzurraren aurkako gidaren definizio eta kontzeptu orokorrak

IRUZURRAREN AURKAKO ZIKLOA

Iruzurra eta ustelkeria prebenitzea, antzematea eta zuzentzea: iruzurraren aurkako zikloa. MRR Erregelamenduaren 22. artikulua aipatzen du estatu kideek neurri egokiak hartu behar dituztenean iruzurra eta ustelkeria ebaluatzeko, detektatzeko eta zuzentzeko, eta legezko ekintzak gauzatu behar direnean bidegabeki egiteko diren funtsak berreskuratzeko.

ESKERRIK ASKO ZUEN ARRETAGATIK

EUSKO JAURLARITZA

EKONOMIA ETA OGASUN
SAILA

GOBIERNO VASCO

DEPARTAMENTO DE ECONOMÍA
Y HACIENDA